

gemeente
Barneveld

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

Onderzoekscommissie Zandkwestie

Geachte heer Eenhoorn,

Datum:
19 SEP 2019

Ons kenmerk:

1120752

Afdeling:

Bestuur & Dienstverlening

Behandeld door:
mr. R.A.P. Schouwaert

Onderwerp:
Bestuurlijke reactie

Op 6 september 2019 ontvingen wij uw rapport "Zandkwestie Barneveld" dat de commissie onder uw voorzitterschap heeft opgesteld. Wij willen u hartelijk bedanken voor het werk dat u en uw commissieleden hebben verricht.

Wij maken graag gebruik van de geboden mogelijkheid om te reageren op de inhoud van het rapport.

Welzijn

Voordat wij ingaan op de inhoud, vinden wij het belangrijk te zeggen dat wij van meet af aan het welzijn van onze inwoners op het oog hebben gehad en ons hebben afgevraagd hoe en wanneer wij hierover zouden moeten communiceren.

Wij hebben in de periode dat de zandkwestie speelde ons uiterste best gedaan bewoners te informeren, te betrekken en te faciliteren.

We hadden, zoals u ook zelf constateert, te maken met een complexe situatie met veel betrokken partijen, belangen en – ook lange tijd – onvolledige informatie.

Het is jammer dat bij verschillende bewoners die met uw commissie hebben gesproken het beeld is ontstaan dat de informatievoorziening onduidelijk en versnipperd verliep.

Regie

U schrijft in het rapport dat bij een crisis sprake is "van een situatie met onzekere omstandigheden en veel dilemma's". Hierin moeten keuzes worden gemaakt waarvan pas achteraf kan worden vastgesteld of dit de juiste zijn geweest.

Wij onderschrijven dat. Wij maken graag van de gelegenheid gebruik naast het door u geschetste beeld – dat de gemeente Barneveld werd overvallen door deze crisis – ons beeld te plaatsen en aan te geven hoe wij ons op deze kwestie hadden voorbereid. Wij waren immers op de hoogte van de toepassing van het bewuste zand in de gemeente Barneveld (we wisten alleen lange tijd niet precies waar het zand was toegepast), wij hadden nagedacht over hoe we hierover met gemeenteraad en bewoners zouden moeten communiceren (we hadden een communicatiestrategie voorbereid), wij deelden dit op vrijdag 2 november 2018 met de gemeenteraad (de raad moest immers weten welke informatie met de bewoners zou worden gedeeld en wanneer dit zou gebeuren) en we hadden alles in gereedheid gebracht om woensdag 7 november 2018 de informatie zorgvuldig naar buiten te brengen. Niet wetende dat televisieprogramma Zembla dit maandagochtend 5 november 2018 al zou doen. Hadden we dat wel geweten, dan hadden we niet langer gewacht en onze inwoners nog voor het weekend geïnformeerd. Kortom: er was sprake van een voorbereide communicatiestrategie.

Het door u geschetste beeld met betrekking tot de regie is in onze ogen mede ontstaan door de manier waarop wij met nieuwe informatie, ontwikkelingen en vragen vanuit samenleving en de gemeenteraad zijn omgegaan. Wij kozen er regelmatig voor steeds direct te reageren. Dat is buiten het gemeentehuis kennelijk als onduidelijk en versnipperd overgekomen. Wij betreuren dat, omdat wij juist hecht(t)en aan zorgvuldigheid, duidelijkheid en volledigheid.

Reflectie

Het onderzoek van uw commissie is bedoeld als een reflectie op de manier waarop de gemeenteraad, het college, de provincie en de omgevingsdiensten met deze complexe materie zijn omgegaan en de interactie met de bewoners; een vraagstuk met een grote impact op de omgeving.

Blad 2

Uw onderzoek is toekomstgericht en heeft als voornaamste doel van de afgelopen periode te leren. De dilemma's die in uw rapport worden behandeld, geven inzicht in het proces en houvast voor de aanpak van vergelijkbare vraagstukken. Wij herkennen in de dilemma's de keuzes die in het proces moesten worden gemaakt.

Feitenanalyse

Mede in het licht van het bovenstaande denken wij dat het opnemen van een feitenanalyse in uw rapport (bijvoorbeeld op basis van de "Rapportage Toegepast Zand – Een overzicht van de gebeurtenissen vanaf 1 november 2018") had bijgedragen aan het beeld dat wij ons en hoe wij ons hebben voorbereid op de zandkwestie.

Uit zo'n analyse zou ook blijken hoe wij onze inwoners bij herhaling informeerden (brieven, bijeenkomst, website, e-mailadres, etc.), bij de kwestie betrokken en hebben gefaciliteerd (door hen bijvoorbeeld een tweede onderzoeksbureau ter beschikking te stellen en een onafhankelijk voorzitter voor de bijeenkomsten te benoemen om elke schijn van beïnvloeding door de gemeente weg te nemen).

Alle voorbereidingen ten spijt, werden ook wij geconfronteerd met onvolledige informatie en verrassende ontwikkelingen waaraan wij het hoofd hebben moeten bieden. Het is, zoals eerder gezegd, te betreuren dat dit door verschillende bewoners als onduidelijk en versnipperd werd gezien.

Aanbevelingen

Wij onderschrijven uw aanbevelingen en leiden hieruit een aantal onderliggende thema's af. Deze willen wij hieronder graag nader belichten.

1. Gezamenlijkheid (aanbevelingen 1, 7 en 10)

U geeft aan dat in tijden van crisis gezamenlijkheid essentieel is. Het gaat hierbij om de gezamenlijkheid van college en gemeenteraad en die van gemeente en provincie.

Wij herkennen dit beeld. Het is belangrijk om, als een dergelijke situatie zich nogmaals zou voordoen, snel de juiste informatie boven water te krijgen en in een zo vroeg mogelijk stadium overleg te organiseren met ketenpartners (o.a. de provincie en de omgevingsdiensten). Dit met het doel relevante informatie uit te wisselen en vanuit gezamenlijkheid de belangen van onze inwoners te behartigen.

Wij zullen hiervoor in gesprek gaan met het college van Gedeputeerde Staten.

Op 9 november 2018 hebben wij al aangegeven dat wij, in voorkomende gevallen, de gemeenteraad en/of fractievoorzitters vroegtijdiger informeren en deelgenoot maken van dergelijke situaties. Wij onderstrepen nogmaals deze eerder gedane toezegging.

2. Belang van inwoners (aanbevelingen 3 en 5)

Wij delen de mening van de commissie dat de gemeente als eerste overheid behoort te staan voor het welzijn en de belangen van haar inwoners. Ook u constateert terecht dat

de zandkwestie een complexe casus is, waarbij verschillende overheden en bewonersgroepen betrokken zijn; allen met een eigen rol, belangen en bevoegdheden.

Wij zullen, in voorkomende gevallen, nog nadrukkelijker laten merken dat wij, eerst en vooral, het welzijn en de belangen van onze inwoners op het oog hebben.

3. Verbinding (aanbevelingen 4 en 8)

Wij hechten grote waarde aan de verbinding met onze inwoners. Wij hebben ten tijde van de zandkwestie veel inspanningen geleverd om bewoners zo goed mogelijk te informeren. Wij hebben goed afgewogen hoe over de kwestie te communiceren en hebben om verschillende redenen bewust gekozen voor zorgvuldigheid, duidelijkheid en volledigheid boven snelheid.

Blad 3

Wij constateren dat – ondanks onze inspanningen – bij verschillende bewoners het beeld ontstond dat zij onvoldoende werden geïnformeerd. Wij staan ervoor open met deze bewoners de dialoog aan te gaan en te reflecteren.

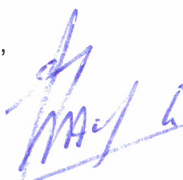
4. Voorbereiding/risicobeheersing (aanbevelingen 2 en 6)

Uw commissie stelt dat - met het oog op potentiële risico's – de aandacht moet uitgaan naar het tijdig in kaart brengen van stakeholders en daarbij oog te hebben voor beeldvorming en verwachtingenmanagement. Uiteraard nemen wij deze aanbevelingen ter harte.

Wij sluiten af met het uitspreken van de wens en de verwachting dat de ervaringen van de afgelopen periode en de door uw commissie gedane aanbevelingen helpen bij het omgaan met onverhoopte toekomstige incidenten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

H.F.B. van Steden
secretaris

dr. J.W.A. van Dijk
burgemeester

AAN: Gemeenteraad Barneveld
VAN: Onderzoekscommissie Zandkwestie
DATUM: 23 september 2019
BETREFT: Bestuurlijke reactie onderzoek zandkwestie

Geachte raad,

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de bestuurlijke reactie d.d. 19 september jl. van het college van B en W van de gemeente Barneveld op het onderzoeksrapport 'Zandkwestie'.

Wij danken het college voor haar gedegen en constructieve reactie. We constateren dat uit deze reactie herkenning en erkenning spreekt voor de geschetste dilemma's, conclusies en aanbevelingen zoals in onze rapportage weergegeven.

We lezen in de reactie ook een kritische kanttekening, namelijk daar waar het gaat om het ontbreken van een feitenrelaas, onder meer in relatie tot de communicatie- en informatievoorziening. Wij benadrukken nogmaals, zoals ook in paragraaf 1.2 van het rapport staat, dat wij ons met dit onderzoek niet richten op feitelijkheden, maar juist op dilemma's, keuzes en de gevolgen daarvan. Wij ontkennen voorts niet dat er vanuit de gemeente tal van communicatie-uitingen hebben plaatsgevonden (zie bijvoorbeeld pagina 21 van het rapport), echter een bovenliggende strategie ontbrak en de diverse communicatieactiviteiten hebben niet (volledig) geleid tot het gewenste resultaat. Het opnemen van een feitenrelaas had niet tot een andere conclusie geleid.

De reactie van het college getuigt van grote mate van draagvlak voor de resultaten van het onderzoek. Het geeft geen aanleiding tot aanpassing van het rapport.

Hoogachtend,
Onderzoekscommissie Zandkwestie

Bas Eenhoorn
René de Vries
Sharon Blair-Zuijderhoff